

LIETUVOS RESPUBLIKOS VALSTYBĖS KONTROLĖ

VALSTYBINIO AUDITO ATASKAITA DĖL ALYTAUS RAJONO APYLINKĖS TEISME ATLIKTO RIBOTOS APIMTIES FINANSINIO (TEISĖTUMO) AUDITO REZULTATŲ

2009 m. vasario 24 d. Nr. KA-P-31-3-2
Vilnius

Valstybės kontrolės 3-iojo audito departamento
direktoriaus pavaduotojos Ritos Švedienės
2009-01-21 pavedimą Nr. P-31-3

Auditą atliko valstybinė auditorė
Danutė Čižauskienė

Auditas pradėtas 2009-01-21
Auditas baigtas 2009-02-24

Su valstybinio audito ataskaita galima susipažinti
Valstybės kontrolės interneto puslapyje
adresu www.vkontrole.lt

TURINYS

Ižanga	3
Audito apimtis ir metodai	4
Pastebėjimai	5
1. Dėl teisėjų darbo užmokesčiui skirtų valstybės biudžeto asignavimų panaudojimo teisėtumo	5
1.1. Dėl teisėjų darbo užmokesčio dydžio nuo 2008 m. sausio 1 d. iki 2008 m. lapkričio 14 d. nustatymo ir asignavimų panaudojimo vertinimo	5
1.2. Dėl teisėjų darbo poilsio ir švenčių dienomis apskaitos, teisėjams papildomų atostogų suteikimo ir vienkartinių priemonių skyrimo	7
2. Dėl valstybės tarnautojų darbo užmokesčiui skirtų valstybės biudžeto asignavimų panaudojimo	9
2.1. Dėl valstybės tarnautojų pareiginės algos, priedų ir priemonių	10
2.2. Dėl vienkartinių piniginių išmokų skyrimo valstybės tarnautojams	10
3. Dėl darbuotojų, dirbančių pagal darbo sutartis, darbo užmokesčiui skirtų lėšų panaudojimo	11
3.1. Dėl tarnybinių koeficientų nustatymo, priedų ir priemonių skyrimo darbuotojams, dirbantiems pagal darbo sutartis	11
3.2. Dėl vienkartinių piniginių išmokų skyrimo darbuotojams, dirbantiems pagal darbo sutartis	11

IŽANGA

Lietuvos Respublikos Seimas 2009 m. sausio 20 d. nutarimu Nr. XI-155 „Dėl pavedimo Lietuvos Respublikos valstybės kontrolei atlikti valstybinį auditą“ pavedė Lietuvos Respublikos valstybės kontrolei atlikti 2008 metais teisėjų atlyginimams ir vienkartinėms priemokoms, valstybės tarnautojų ir darbuotojų darbo užmokesčiui skirtų lėšų (darbo užmokesčio fondo) valstybinį auditą Lietuvos Respublikos bendrosios kompetencijos ir administraciniuose teismuose.

Ribotos apimties valstybinį finansinį (teisėtumo) auditą, vadovaudamasi valstybės kontrolieriaus įsakymu¹ patvirtinta 2009 metų valstybinio audito programa ir Valstybės kontrolės 3-iojo audito departamento direktoriaus pavaduotojo pavedimu² atliko valstybinė auditorė Danutė Čižauskienė.

Audito tikslas – įvertinti 2008 metais teisėjų atlyginimams ir vienkartinėms priemokoms, valstybės tarnautojų ir darbuotojų darbo užmokesčiui skirtų lėšų naudojimo teisėtumą.

Audituojamas subjektas – Alytaus rajono apylinkės teismas (toliau – teismas), adresas: S. Dariaus ir S. Girėno g. 17, 62503 Alytus. Identifikavimo kodas – 191444642.

Audituojamu laikotarpiu teismui vadovavo pirmininkas Rimas Švirinas, teismo finansininke dirbo Sigutė Mikalonienė.

Šioje audito ataskaitoje pateikiame tik audito metu atliktus ir nustatytus dalykus, kurie bus susisteminti ir rekomendacijos dėl jų (išskyrus dalykus, kurie taikomi tik šiam teismui) bus pateiktos valstybinio finansinio (teisėtumo) audito, atlikto Lietuvos Respublikos bendrosios kompetencijos ir administraciniuose teismuose, apibendrinimo ataskaitoje.

Šio ribotos apimties valstybinio finansinio (teisėtumo) audito metu apsiribojome teismo teisėjų atlyginimams ir vienkartinėms priemokoms, valstybės tarnautojų ir darbuotojų darbo užmokesčiui 2008 metais panaudotų valstybės biudžeto lėšų teisėtumo vertinimu. Nevertinome teismo 2008 metų finansinėje atskaitomybėje ir kitose ataskaitose pateiktų duomenų, neatlikome audito procedūrų jų tikrumui ir teisingumui įvertinti, nes tai nėra šio audito tikslas, todėl nuomonės apie tai nepareiškiame ir valstybinio audito išvados nepateikiame.

¹Lietuvos Respublikos valstybės kontrolieriaus 2009-01-21 įsakymas Nr. V-12 „Dėl valstybės kontrolieriaus 2009 m. sausio 19 d. įsakymu Nr. V-8 patvirtintos 2009 metų valstybinio audito programos papildymo“, 1 p.

²Valstybės kontrolės 3-iojo audito departamento direktoriaus pavaduotojo 2009 m. sausio 21 d. pavedimas Nr. P-31-3.

AUDITO APIMTIS IR METODAI

Audito metu buvo vertinamas teismo 2008 metais teisėjų atlyginimams ir vienkartinėms priemokoms, valstybės tarnautojų ir darbuotojų, dirbančių pagal darbo sutartis, darbo užmokesčiui skirtų valstybės biudžeto lėšų naudojimo teisėtumas.

Teismui 2008 metams įstatymu³ buvo skirta 3 213,0 tūkst. Lt (iš jų – 2 208,0 tūkst. Lt darbo užmokesčiui) valstybės biudžeto asignavimų programoms vykdyti bei Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimu⁴ 2,5 tūkst. Lt (iš jų – 1,9 tūkst. Lt darbo užmokesčiui) minimaliajai mėnesinei algai padidinti.

Teisėjų taryba, vadovaudamasi 2007 m. gruodžio 14 d. Teisėjų tarybos nutarimu Nr. 13P-209, kuriuo buvo patvirtinti Lietuvos Respublikos 2008 metų valstybės biudžeto asignavimai teismams, 2008 m. sausio 15 d. raštu Nr. 36P-6-(7.1.10) nurodė, kad teismui 2008 metų valstybės biudžeto asignavimų sumoje yra numatyti 148,0 tūkst. Lt (iš jų 113,0 tūkst. Lt darbo užmokesčiui ir 35,0 tūkst. Lt socialinio draudimo įmokoms) tiksliniai daliniai asignavimai rengiamo Lietuvos Respublikos teisėjų atlyginimų įstatymo įgyvendinimui ir jų negalima naudoti tol, kol neįsigalios šis įstatymas.

Teismas 2008 metais vykdė vieną programą „Bylų nagrinėjimas“ (kodas 1.2). Šiai programai įgyvendinti teismas iš valstybės biudžeto 2008 metais gavo ir panaudojo 3206,2 tūkst. Lt asignavimų, iš jų: 2 209,9 tūkst. Lt darbo užmokesčiui ir 684,6 tūkst. Lt socialinio draudimo įmokoms.

Teismas 2008 metais Teisėjų atlyginimų įstatymo⁵ nuostatų įgyvendinimui (teisėjų darbo užmokesčio padidinimui ir vienkartinėms priemokoms) panaudojo 148,0 tūkst. Lt valstybės biudžeto asignavimų, iš jų: 113,0 tūkst. Lt darbo užmokesčiui (įskaitant vienkartinės priemokas) ir 35,0 tūkst. Lt socialinio draudimo įmokoms.

Teismo kreditinis įsiskolinimas už prekes ir paslaugas 2008 m. gruodžio 31 d. buvo 2,2 tūkst. Lt dėl sąskaitų, gautų pasibaigus ataskaitiniam mėnesiui, o debetinio įsiskolinimo nėra.

Valstybinis auditas atliktas vadovaujantis Valstybinio audito reikalavimais⁶.

Atlikę teismui skirtų valstybės biudžeto asignavimų darbo užmokesčiui vidaus kontrolės aplinkos tyrimą, audito įrodymus darbo užmokesčio panaudojimo teisėtumo vertinimui surinkome

³ Lietuvos Respublikos 2008 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo 2007-12-06 įstatymo Nr. X-1353 3 priedėlis.

⁴ Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2008-02-06 nutarimas Nr. 90.

⁵ Lietuvos Respublikos teisėjų atlyginimų įstatymas 2008-11-06 Nr. X-1771.

⁶ Lietuvos Respublikos valstybės kontrolieriaus 2002-02-21 įsakymas Nr. V-26 (su vėlesniais pakeitimais).

atlikę tik savarankiškas audito procedūras teisėjų, valstybės tarnautojų ir darbuotojų, dirbančių pagal darbo sutartis, darbo užmokesčio srityse.

PASTEBĖJIMAI

1. Dėl teisėjų darbo užmokesčiui skirtų valstybės biudžeto asignavimų panaudojimo teisėtumo

Teisme 2008 m. gruodžio 31 d. buvo užimta trylika teisėjo pareigybių, viena ši pareigybė buvo laisva.

Teismas 2008 metais panaudojo 1 132,2 tūkst. Lt valstybės biudžeto asignavimų teisėjų darbo užmokesčiui ir 350,8 tūkst. Lt socialinio draudimo įmokoms, iš jų:

- 887,4 tūkst. Lt nuo 2008 m. sausio 1 d. iki 2008 m. lapkričio 14 d. apskaičiuotam teisėjų darbo užmokesčiui ir 274,9 tūkst. Lt nuo jo priskaitytoms socialinio draudimo įmokoms (iki Teisėjų atlyginimų įstatymo įsigaliojimo⁷);

- 244,8 tūkst. Lt nuo 2008 m. lapkričio 15 d. iki 2008 m. gruodžio 31 d. apskaičiuotam teisėjų darbo užmokesčiui ir 75,9 tūkst. Lt nuo jo priskaitytoms socialinio draudimo įmokoms, (tame skaičiuje – 81,9 tūkst. Lt teisėjų vienkartinėms priemonėms ir 25,4 tūkst. Lt nuo jų priskaitytoms socialinio draudimo įmokoms).

1.1. Dėl teisėjų darbo užmokesčio dydžio nuo 2008 m. sausio 1 d. iki 2008 m. lapkričio 14 d. nustatymo ir asignavimų panaudojimo vertinimo

Vertindami teisėjų darbo užmokesčiui skirtų valstybės biudžeto asignavimų panaudojimą, nustatėme, kad nuo 2008 m. sausio 1 d. iki 2008 m. lapkričio 14 d. teisėjų darbo užmokesčių teismas skaičiavo atsižvelgdamas į teisėjų darbo užmokesčio apskaičiavimą aiškinančius teismų tarybos nutarimus⁸, vadovaudamasis Lietuvos Respublikos Vyriausybės⁹ nutarimais, kurie reglamentuoja teisėjų tarnybinių atlyginimų koeficientus, tarnybinių atlyginimų priedų už ištarnautą laiką kintamus dydžius ir nustatė tarnybinio atlyginimo (koeficiento) padidėjimą 1,75 karto.

⁷Lietuvos Respublikos teisėjų atlyginimų įstatymas 2008-11-06 Nr. X-1771 (įsigaliojo nuo 2008 m. lapkričio 15 d.).

⁸Teismų tarybos 2002-03-07 nutarimas Nr. 84, 2003-06-06 nutarimas Nr. 113 ir 2004-04-02 nutarimas Nr. 207.

⁹Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1997-06-24 nutarimas Nr. 666 „Dėl Lietuvos Respublikos teismų teisėjų, prokuratūros sistemos ir Lietuvos Respublikos valstybės saugumo departamento pareigūnų bei kitų darbuotojų darbo apmokėjimo“, 1999-12-28 nutarimas Nr. 1494 „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1997 m. birželio 30 d. nutarimo Nr. 689 „Dėl teisėtvarkos, teisėsaugos ir kontrolės institucijų vadovaujančiųjų pareigūnų ir valdininkų darbo apmokėjimo“ dalinio pakeitimo“.

Atkreiptinas dėmesys, kad pagal Teismų įstatymo¹⁰ nuostatas teisėjų darbo užmokestis turėjo būti nustatomas įstatymu. Teisėjų darbo užmokestis iki 2008 m. lapkričio 14 d. buvo reglamentuojamas Valstybės politikų, teisėjų ir valstybės pareigūnų darbo apmokėjimo įstatymu, o nuo 2008 m. lapkričio 15 d. – Lietuvos Respublikos teisėjų atlyginimų įstatymu.

Lietuvos Respublikos Konstitucinis Teismas 2001 m. liepos 12 d. nutarimo konstatuojamosios II dalies 1 punkte nurodė, kad pirmiau minėtais Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimais¹¹ nustatytas teisinis reguliavimas nebegalioja nuo Valstybės politikų, teisėjų ir valstybės pareigūnų darbo apmokėjimo įstatymo įsigaliojimo. Taip pat Konstitucinis Teismas šiame nutarime konstatavo, kad Valstybės politikų, teisėjų ir valstybės pareigūnų darbo apmokėjimo įstatymo nuostatos, kuriomis nustatytas teisėjų darbo užmokesčio mažinimas, prieštarauja Lietuvos Respublikos Konstitucijos 5 straipsniui, 109 straipsniui, 114 straipsnio 1 daliai ir Lietuvos Respublikos Konstitucijoje įtvirtintam teisinės valstybės principui, todėl teisėjų darbo užmokesčio apskaičiavimui netaikomos.

Nuo šio Lietuvos Respublikos Konstitucinio Teismo nutarimo paskelbimo minėtos Valstybės politikų, teisėjų ir valstybės pareigūnų darbo apmokėjimo įstatymo nuostatos iki 2008 m. lapkričio 14 d. nebuvo nei pakeistos, nei pripažintos netekusiomis galios.

Atsižvelgdami į tai, kad iki 2008 m. lapkričio 14 d. teisėjų darbo užmokesčio dydžio nustatymas nebuvo aiškiai reglamentuotas teisės aktais, teisme negalėjome įvertinti nuo 2008 m. sausio 1 d. iki 2008 m. lapkričio 14 d. 887,4 tūkst. Lt teisėjų darbo užmokesčiui ir 274,9 tūkst. Lt socialinio draudimo įmokoms panaudotų valstybės biudžeto asignavimų teisėtumo.

Pažymėtina, kad 2008 m. lapkričio 15 d. įsigaliojo Teisėjų atlyginimų įstatymas¹², kuris nustato teisėjų atlyginimų dydžius ir jų skaičiavimo tvarką. Taip pat šiame įstatyme nustatyta, kad teisėjams metų pabaigoje už viršvalandinį darbą, darbą poilsio ir švenčių dienomis atliekant įstatymuose numatytas teisėjo funkcijas išmokama ne didesnė kaip pareiginės algos dydžio vienkartinė priemoka, Teisėjų tarybos nustatyta tvarka. Išskyrus ataskaitos 1.2 punkte nurodytus pastebėjimus dėl vienkartinių priemokų skyrimo, reikšmingų klaidų, neatitikimų ir pažeidimų, apskaičiuojant ir išmokant teisėjų atlyginimą, nenustatyta.

¹⁰ Lietuvos Respublikos teismų įstatymo 1994-05-31 Nr. I-480 (su vėlesniais pakeitimais) 96 straipsnio 1 dalis.

¹¹ Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1997-06-24 nutarimas Nr. 666 „Dėl Lietuvos Respublikos teismų teisėjų, prokuratūros sistemos ir Lietuvos Respublikos valstybės saugumo departamento pareigūnų bei kitų darbuotojų darbo apmokėjimo“; 1999-12-28 nutarimas Nr. 1494 „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1997 m. birželio 30 d. nutarimo Nr. 689 „Dėl teisėtvarkos, teisėsaugos ir kontrolės institucijų vadovaujančiųjų pareigūnų ir valdininkų darbo apmokėjimo“ dalinio pakeitimo“.

¹² Lietuvos Respublikos teisėjų atlyginimų įstatymas, 2008-11-06 Nr. X-1771.

1.2. Dėl teisėjų darbo poilsio ir švenčių dienomis apskaitos, teisėjams papildomų atostogų suteikimo ir vienkartinį priemonių skyrimo

1.2.1. Teismų įstatyme¹³ iki 2008 m. rugsėjo 1 d. galiojo nuostata, kad teisėjams už pareigų vykdymą po darbo valandų, poilsio ir švenčių dienomis atlikti teisėjo funkcijas, nurodytas Baudžiamojo proceso kodekse, Civilinio proceso kodekse bei kituose įstatymuose, vykdymą gali būti kompensuojama suteikiant iki 14 kalendorinių dienų papildomų mokamų kasmetinių atostogų. Šių atostogų suteikimo tvarką nustato Vyriausybė. Lietuvos Respublikos Vyriausybė nutarimu¹⁴ patvirtino Papildomų mokamų kasmetinių atostogų teisėjams suteikimo tvarką (toliau – tvarka). Teisme teisėjai poilsio ir švenčių dienomis budi pagal teismo pirmininko įsakymu patvirtintą grafiką. Teisme teisėjų dirbtų viršvalandžių, darbo poilsio ir švenčių dienomis apskaita tvarkoma, laikantis Tvarkos 6 punkto nuostatų, t. y. poilsio ir švenčių dienomis dirbtas laikas (valandomis) žymimas darbo laiko apskaitos žiniaraštyje.

Teisme dvylikai teisėjų 2008 metais buvo suteikta 61 papildomų mokamų atostogų diena už 2008 metus, už kurias iš viso apmokėta 17,5 tūkst. Lt.

Teismų įstatyme¹⁵ nuo 2008 m. rugsėjo 1 d. nelikus nuostatos, kad teisėjams už pareigų vykdymą po darbo valandų, poilsio ir švenčių dienomis atlikti teisėjo funkcijas, nurodytas Baudžiamojo proceso kodekse, Civilinio proceso kodekse bei kituose įstatymuose, vykdymą gali būti kompensuojama suteikiant iki 14 kalendorinių dienų papildomų mokamų kasmetinių atostogų, teisme nuo 2008 m. rugsėjo 1 d. teisėjams papildomos mokamos kasmetinės atostogos už 2008 metus nebuvo suteiktos.

Teisėjų atlyginimų įstatymo 6 straipsnyje nustatyta, kad bendrosios kompetencijos ir specializuotų teismų teisėjams metų pabaigoje už viršvalandinį darbą, darbą poilsio ir švenčių dienomis atliekant teisėjo funkcijas, nurodytas Baudžiamojo proceso kodekse, Civilinio proceso kodekse bei kituose įstatymuose, išmokama ne didesnė kaip pareiginės algos dydžio vienkartinė priemonė. Šiame straipsnyje nurodytų priemonių dydžių nustatymo ir išmokėjimo sąlygas ir tvarką pavesta nustatyti Teisėjų tarybai. Pagal teisėjų tarybos nutarimu¹⁶ patvirtinto Vienkartinės priemonės teisėjams nustatymo ir išmokėjimo sąlygų bei tvarkos aprašo 2008 metams 5 punktą, vienkartinė priemonė teisėjams išmokama, jei teisėjai dėl darbo krūvio teisme dirba po darbo valandų, poilsio ar švenčių dienomis, jei dėl procesinių veiksmų atlikimo teisėjai dirba poilsio ir švenčių dienomis pagal teismo administracijos nustatytą grafiką, jei po darbo valandų, poilsio ar švenčių dienomis dalyvauja teismų savivaldos institucijų darbe ar atlieka šių institucijų pavestas

¹³ Lietuvos Respublikos teismų įstatymas, 1994-05-31 Nr. I-480 (su vėlesniais pakeitimais), 98 str. 2 d.

¹⁴ Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002-06-06 nutarimas Nr. 828 „Dėl papildomų mokamų kasmetinių atostogų teisėjams suteikimo tvarkos patvirtinimo“.

¹⁵ Lietuvos Respublikos teismų įstatymas 1994-05-31 Nr. I-480 (2008-07-03 įstatymo Nr. X-1685 redakcija), 98 str. 2 d.

¹⁶ Teisėjų tarybos 2008-12-05 nutarimas Nr. 13P-211-(7.1.2).

užduotis, taip pat vykdant teismų administracinės veiklos priežiūros funkcijas bei tais atvejais, kai kalendoriniais metais teisme dirbo mažiau teisėjų, nei nustatyta teisėjų pareigybių sąrašė.

Teismo pirmininkas 2008 m. gruodžio 10 d. įsakymu Nr. P-80 skyrė teisėjams vienkartinės priemokas už darbą poilsio ir švenčių dienomis, atliekant teisėjo funkcijas, nurodytas Baudžiamojo proceso kodekse, Civilinio proceso kodekse bei kituose įstatymuose. Audito metu nustatėme, kad šios vienkartinės priemokos buvo skirtos už teisėjų procesinių veiksmų atlikimą poilsio ir švenčių dienomis pagal teismo pirmininko patvirtintą grafiką. Vadovaujantis minėtu įsakymu, teisme buvo išmokėta 81,9 tūkst. Lt vienkartinių priemokų ir nuo jų priskaitytoms socialinio draudimo įmokoms panaudota 25,4 tūkst. Lt valstybės biudžeto asignavimų. Teisėjams skirtos ir išmokėtos vienkartinės priemokos neviršijo pareiginės algos dydžio.

1.2.2. Nustatėme, kad minėtu teismo pirmininko įsakymu už viršvalandinį darbą, darbą poilsio ir švenčių dienomis, atliekant teisėjo funkcijas, vienkartinė priemoka (5,8 tūkst. Lt) skirta teisėjui, kuris Lietuvos Respublikos Prezidento dekretu¹⁷ nuo 2008 m. gruodžio 1 d. buvo paskirtas Druskininkų miesto apylinkės teismo teisėju. Taip buvo pažeistas Vienkartinės priemokos teisėjams nustatymo ir išmokėjimo sąlygų ir tvarkos aprašas¹⁸, kuriame nurodyta, kad vienkartinė priemoka teisėjui mokama už kalendorinius darbo metus teisme, kuriame jis dirba.

Teismo pirmininkas 2009 m. vasario 13 d. raštu Nr. B-9 paaiškino, kad vienkartinė priemoka minėtam teisėjui išmokėta todėl, kad jam nebuvo išmokėta kompensacija už nepanaudotas 17 dienų kasmetines atostogas ir pinigine kompensacija už 2008 metais dviejų dienų darbą poilsio ir švenčių dienomis (iš viso 6,0 tūkst. Lt).

Auditorių nuomone, vadovaujantis Papildomų mokamų kasmetinių atostogų teisėjams suteikimo tvarka¹⁹, šiam teisėjui turėjo būti išmokėta pinigine kompensacija už 2008 metais nepanaudotas papildomas atostogas.

Teismo pirmininkas, pažeisdamas Vienkartinės priemokos teisėjams nustatymo ir išmokėjimo sąlygų tvarkos aprašo 4 punkto nuostatas, teisme nedirbančiam teisėjui gruodžio mėnesį skyrė 5,8 tūkst. Lt vienkartinę priemoką.

Teismo pirmininkas 2009 m. vasario 19 d. rašte „Dėl ataskaitos projekto“ nurodė, kad Teismų įstatymo 98 straipsnyje, reguliuojančiame teisėjų atostogas, nuo 2008 m. rugsėjo 1 d. neliko nuostatos, kad teisėjams už pareigų vykdymą po darbo valandų, poilsio ir švenčių dienomis atlikti teisėjo funkcijas, nurodytas Baudžiamojo proceso kodekse, Civilinio proceso kodekse bei kituose įstatymuose, vykdymą gali būti kompensuojama suteikiant iki 14 kalendorinių dienų papildomų mokamų kasmetinių atostogų, todėl darytina išvada, kad nuo 2008 m. rugsėjo 1 d. negalioja ir

¹⁷ Lietuvos prezidento dekretas 2008-11-12. Nr. 1K-1579.

¹⁸ Teisėjų tarybos 2008-12-05 nutarimas Nr. 13P-211-(7.1.2) „Dėl vienkartinės priemokos teisėjams nustatymo ir išmokėjimo sąlygų bei tvarkos aprašo 2008 metams patvirtinimo“, 4 p.

¹⁹ Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002-06-06 nutarimas Nr. 828, 9 p.

Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002 m. birželio 6 d. nutarimas Nr. 828. Taip pat rašte nurodė, kad nuo 2008 m. rugsėjo 1 d. iki 2008 m. lapkričio 16 d. (Teisėjų atlyginimų įstatymo įsigaliojimas) nebuvo sureguliuotas teisėjų darbo apmokėjimas ar kitoks kompensavimas už darbą poilsio ir švenčių dienomis. Be to, rašte pateikta nuomonė, kad teisėją perkėlus į Druskininkų miesto apylinkės teismą nebuvo pagrindo už darbą poilsio ir švenčių dienomis išmokėti piniginę kompensaciją už 2008 m. nepanaudotas papildomas atostogas, dėl to teisėjui buvo išmokėta vienkartinė priemoka, nes vadovaujantis Teisėjų tarybos nutarimu patvirtinto minėto aprašo 9 punktu to padaryti būtų negalėjęs Druskininkų miesto apylinkės teismas ir kad tokiu būdu būtų pažeistas Lietuvos Respublikos Konstitucijos 48 straipsnis.

Atkreiptinas dėmesys, kad pagal Teisėjų tarybos nutarimu²⁰ patvirtintos Vienkartinės priemokos teisėjams nustatymo ir išmokėjimo sąlygų bei tvarkos aprašo 2008 metams 4 punktą, vienkartinė priemoka teisėjui mokama už kalendorinius darbo metus tame teisme, kuriame jis dirba. Be to, pažymėtina, kad pagal Teismų įstatymo²¹ 46 straipsnio 14 dalies nuostatas teisėjams, kuriems iki šio įstatymo įsigaliojimo, buvo nustatytos ilgesnės atostogos ir (arba), atsižvelgiant į jų stažą, didesnis pareiginės algos priedas, ir (arba) kitos socialinės garantijos, šios garantijos nemažinamos.

Vadovaujantis išdėstytomis teisės aktų nuostatomis teisėjui, nedirbančiam teisme, negalėjo būti išmokėta vienkartinė priemoka, tačiau galėjo būti išmokėta piniginė kompensacija už 2008 metais nepanaudotas papildomas atostogas Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002 m. birželio 6 d. nutarimo Nr. 828 nustatyta tvarka.

2. Dėl valstybės tarnautojų darbo užmokesčiui skirtų valstybės biudžeto asignavimų panaudojimo

Teisme 2008 m. gruodžio 31 d. buvo patvirtintos dvidešimt penkios valstybės tarnautojų pareigybės. Teisme dirbo dvidešimt keturi valstybės tarnautojai, viena valstybės tarnautojo pareigybė buvo laisva.

Teismas 2008 metais panaudojo 800,3 tūkst. Lt valstybės biudžeto asignavimų valstybės tarnautojų darbo užmokesčiui, iš jų: 116,8 tūkst. Lt priedams, 38,7 tūkst. Lt priemokoms, 50,1 tūkst. Lt vienkartinėms piniginėms išmokoms ir 247,9 tūkst. Lt socialinio draudimo įmokoms.

²⁰ Teisėjų taryba 2008-12-05 nutarimas Nr. 13P-211-(7.1.2).

²¹ Teismų įstatymo 33, 34, 36, 38, 39, 42, 43, 47, 51, 55-1, 57, 61, 63, 64, 69-1, 81 straipsnių, IX skyriaus pavadinimo, 83, 84, 85, 86, 90, 98, 101, 103 straipsnių, XII skyriaus antrojo skirsnio pavadinimo, 106, 107, 108, 119, 120, 122, 124, 127, 128, 129 straipsnių pakeitimo ir papildymo, 89, 109, 110, 111, 112, 125 straipsnių pripažinimo netekusiais galios ir įstatymo papildymo 53-1, 53-2 straipsniais ir IX skyriaus trečiuoju skirsniu įstatymas, 2008-07-03 Nr. X-1685.

2.1. Dėl valstybės tarnautojų pareiginės algos, priedų ir priemonų

Valstybės tarnybos įstatyme²² nurodyta, kad valstybės tarnautojo darbo užmokestį sudaro pareiginė alga, priedai ir priemonos. Teisme dirbančių valstybės tarnautojų pareigybių lygiai ir kategorijos atitinka Teisėjų tarybos²³ nutarimu patvirtintus valstybės tarnautojų pareigybių lygius ir kategorijas. Vadovaujantis Valstybės tarnybos įstatymu²⁴ valstybės tarnautojams gali būti mokami priedai už tarnybos Lietuvos valstybei stažą, už kvalifikacinę klasę arba kvalifikacinę kategoriją ir pareiginės algos dydžio vienkartinis priedas. Teisme 2008 metais valstybės tarnautojams pareiginės algos dydžio vienkartiniai priedai nebuvo skirti. Be to, minėtame įstatyme²⁵ numatyta, kad valstybės tarnautojams gali būti mokamos priemonos už darbą poilsio ir švenčių dienomis ir nakties metu, už darbą kenksmingomis, labai kenksmingomis ir pavojingomis darbo sąlygomis bei už įprastą darbo krūvį viršijančią veiklą ar papildomų užduočių, atliekamų viršijant nustatytą darbo trukmę, atlikimą. 2008 metais valstybės tarnautojams skirtų priemonų suma neviršijo 60 procentų pareiginės algos²⁶, o priemonų ir priedo už kvalifikacinę klasę suma neviršijo 70 procentų pareiginės algos²⁷.

2.2. Dėl vienkartinių piniginių išmokų skyrimo valstybės tarnautojams

Valstybės tarnybos įstatyme²⁸ numatyta, kad valstybės tarnautojai gali būti skatinami vienkartinėmis pinigine išmoka Vyriausybės nustatyta tvarka. Lietuvos Respublikos Vyriausybė nutarimu²⁹ patvirtino Vienkartinių piniginių išmokų valstybės tarnautojams skyrimo tvarkos aprašą (toliau – aprašas). 2008 metais teisme valstybės tarnautojams vienkartinės piniginės išmokos buvo skirtos, laikantis patvirtinto aprašo, t. y. vienkartinės piniginės išmokos neviršijo 100 procentų nustatytosios valstybės tarnautojo pareiginės algos, jos buvo paskirtos ne daugiau nei kartą per metus tuo pačiu pagrindu (aprašo 2 punkte numatytais atvejais), vienkartinės piniginės išmokos neskirtos valstybės tarnautojams, turintiems galiojančias tarnybines nuobaudas.

Lietuvos Respublikos Vyriausybė 2008 m. gruodžio 15 d. posėdžio protokolu pritarė nuostatai, kad 2008 metais vienkartinės piniginės išmokos valstybės tarnautojams iš valstybės ir savivaldybių institucijos ar įstaigos sutauptų darbo užmokesčio lėšų nebūtų mokamos. Atkreiptinas dėmesys, kad tokia nuostata nebuvo įforminta kaip Lietuvos Respublikos Vyriausybės

²² Lietuvos Respublikos valstybės tarnybos įstatymas, 1999-07-08 Nr. VIII-1316 (su vėlesniais pakeitimais), 23 str. 1 d.

²³ Teisėjų tarybos 2008-06-30 nutarimas Nr. 13P-114-(7.1.2) „Dėl teismuose dirbančių valstybės tarnautojų pareigybių lygių ir kategorijų“.

²⁴ Lietuvos Respublikos valstybės tarnybos įstatymas, 1999-07-08 Nr. VIII-1316 (su vėlesniais pakeitimais), 25 str. 1 d. 1,2,5 p.

²⁵ Ten pat, 26 str. 1 d. 1, 2 ir 3 p.

²⁶ Ten pat, 26 str. 3 d.

²⁷ Ten pat, 23 str. 2 d.

²⁸ Ten pat, 27 str. 2 d. 3 p.

²⁹ Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002-07-19 nutarimas Nr. 1167 „Dėl vienkartinių piniginių išmokų valstybės tarnautojams skyrimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ (su vėlesniais pakeitimais).

nutarimas, kuris įstatymų nustatyta tvarka yra skelbiamas leidinyje „Valstybės žinios“. Pažymėtina, kad teisme valstybės tarnautojams vienkartinės piniginės išmokos po 2008 m. gruodžio 15 d. nebuvo skirtos ir išmokėtos.

3. Dėl darbuotojų, dirbančių pagal darbo sutartis, darbo užmokesčiui skirtų lėšų panaudojimo

Teisme 2008 m. gruodžio 31 d. buvo patvirtinta dvidešimt viena darbuotojų, dirbančių pagal darbo sutartis pareigybė, dirbo septyniolika darbuotojų.

Teismas 2008 metais panaudojo 277,4 tūkst. Lt asignavimų darbuotojų, dirbančių pagal darbo sutartis, darbo užmokesčiui, iš jų: 17,4 tūkst. Lt priedams, 13,2 tūkst. Lt priemokoms, 19,2 tūkst. Lt vienkartinėms piniginėms išmokoms ir 85,9 tūkst. Lt socialinio draudimo įmokoms.

3.1. Dėl tarnybinių koeficientų nustatymo, priedų ir priemokų skyrimo darbuotojams, dirbantiems pagal darbo sutartis

Įvertinę darbuotojų, dirbančių pagal darbo sutartis, darbo užmokesčiui skirtų lėšų naudojimo teisėtumą nustatėme, kad teisme darbuotojų, dirbančių pagal darbo sutartis, tarnybinių atlyginimų koeficientai nustatyti, laikantis Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimu³⁰ patvirtintų tarnybinių atlyginimų koeficientų. Teisme 2008 metais darbuotojams personaliniai priedai ir priedai už aukštą kvalifikaciją, skubių, svarbių ar sudėtingų darbų vykdymą skirti nebuvo. Teisme 2008 metais darbuotojams buvo skirtos priemokos už laikinai nesančių darbuotojų funkcijų (pareigų) atlikimą arba papildomų darbų vykdymą. Šių priemokų reglamentavimas numatytas minėto nutarimo 5.2 punkte. Pažymėtina, kad teisme 2008 metais darbuotojams skirtos priemokos sumos neviršijo darbuotojams nustatyto tarnybinio atlyginimo dydžio, priemokos darbuotojams paskirtos ne ilgesniam laikotarpiui kaip iki kalendorinių metų pabaigos.

3.2. Dėl vienkartinių piniginių išmokų skyrimo darbuotojams, dirbantiems pagal darbo sutartis

Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarime³¹ numatyti atvejai, kada galima mokėti vienkartinės pinigines išmokas, skirtas darbuotojams skatinti. Pastebėtina, kad teisme 2008 metais darbuotojams skirtų vienkartinių piniginių išmokų dydis neviršijo 100 procentų nustatytojo

³⁰ Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1993-07-08 nutarimas Nr. 511 „Dėl biudžetinių įstaigų ir organizacijų darbuotojų darbo apmokėjimo tvarkos tobulinimo“ (su vėlesniais pakeitimais).

³¹ Ten pat, 5.4 p.

tarnybinio atlyginimo, vienkartinės piniginės išmokos nebuvo skirtos daugiau nei kartą per metus tuo pačiu pagrindu.

Pažymėtina, kad teisme darbuotojams, dirbantiems pagal darbo sutartis, vienkartinės piniginės išmokos po 2008 m. gruodžio 15 d. nebuvo skirtos ir išmokėtos.

3-iojo audito departamento direktoriaus pavaduotoja

Rita Švedienė

3-iojo audito departamento Kauno skyriaus vedėja

Aldona Dragašienė

Valstybinė auditorė

Danutė Čižauskienė